

Az óra időpontja: 2020.11.13. 3. óra (10:15-11:00)

Iskola, osztály: Gimnázium, 8. osztály, 32 fő

Iskola neve és címe: ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium, 1053 Budapest, Papnövelde utca 4-6.

Tanít: Polyák Dorina

Témakör megnevezése: Kelet-Európa földrajza

Tanítási egység (téma) címe: Kelet-Európa földrajza – Végtelenség Európa és Ázsia között

Az óra (jellemző) típusa: Új ismereteket adó óra és a már tanultak felelevenítése

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- Előző tudás alkalmazásával megnevezni Kelet-Európa nagy tájait, országait
- Előző tudás által a már tanult éghajlati öveket, övezeteket feleleveníteni
- Kelet-Európa természetföldrajzának tanulása
- Kelet-Európa alapvető gazdaság- és társadalomtörténeti ismeretek elmélyítése

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- Tájékozódás a földrajzi térben, térszemlélet fejlesztése
- Topográfiai ismeretek elmélyítése
- Kommunikációs képesség fejlesztése (az általam feltett kérdések során)
- Rendszerező képesség fejlesztése (éghajlathoz hozzárendelni az általános jellemzőit)
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése (egyéni feladatok során)

- Állatvédelem (ne hordjunk szőrmét)

1.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- Egyéni és párosmunkában való hatékony, fegyelmezett munkavégzés
- Diákok tanulják az egymásra figyelmet, a jelentkezést, és az igényes, szakszerű megnyilvánulást
- Legyenek vállalkozóak egy-egy feladat elvégzésére
- Az együttműködés élményének és hatékonyságának elmélyítése, az Európa tudat erősítése

1.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új fogalmak: Dnyeper, Don, Volga, Ladoga-tó, Donyeck, Krivij Rih, szikesedés, Kelet-Európa, Kelet-európai-síkság, hátság
- megerősítendő fogalmak: kultúrtáj, hideg mérsékelt öv, szárazföldi terület, sztyepp, tajga, aszály, öntözés, Kaszpi-mélyföld

b. Folyamatok:

- új folyamatok: természetátalakítás, környezetrombolás
- megerősítendő folyamatok: földrajzi övek, kontinentális fekvés

c. Összefüggések:

- új összefüggések: tervutasításos gazdaság következményei
- megerősítendő összefüggések: földrajzi övezetesség (éghajlat-növényzet-talaj)

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:

- ábrák elemzése
- képek megfigyelése
- piskótaszelvény

e. Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek:

- kommunikációs kompetencia (páros feladat, kérdésekre adott szakszerű válasz)
- szociális és együttműködési kompetencia (páros feladat, társskereső)
- természetföldrajzi tudását erősíteni újabb példákkal, kiegészíteni új tartalmi elemekkel

f. Főbb tanulói tevékenységek:

- szöveg értelmezése, kapcsolatok, ok okozati összefüggések keresése
- ábrák, képek értelmezés
- közös vázlat készítése (társkereső feladat által)

2. Szemléltető és munkaeszközök:

- kivetítő
- füzet
- mellékletek képei, ábrái
- atlasz
- iskolai falitérkép
- számítógép
- okostelefon
- feladatlap
- piskótaszelvény

Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
1 perc	Az óra szervezése: jelentés, adminisztráció	-	-	-	-
3 perc	A képek segítségével és irányított kérdésekkel a korábban tanultak felelevenítése 1. Mely hosszúsági körök húzódnak Kelet-Európa területén? (atlasz és iskolai falitérkép segítségével) 2. Mely éghajlati övezetek húzódnak Kelet-Európában? Írjuk fel a táblára! Ha nem mondták a függőleges övezetességet, akkor erre rávezetni (mivel már tanulták) 3. Mely tényezők befolyásolják Kelet-Európa éghajlatát?	Ráhangolódás, előzetes tudás előhívása, térképhasználat	tanári kérdéssel közös megbeszélés	frontális osztálymunka	Iskolai falitérkép, Atlasz, kréta, tábla, prezentáció
3 perc	Feladatmegoldás (Európa topográfiai térképen lehatárolni Kelet-Európát és beszínezni az európai Uniós tagállamokat) • 1. feladat – 2.5 perc Ellenőrzés: • 0,5 perc	előző tudás használata során lehatárolni Európát és az Kelet-Európai Európai Unió tagállamok ismételése	egyéni	egyéni	feladatlap, színes ceruzák, atlasz, fali térkép
3 perc	Prezentáció: Kelet-Európa határai, tájai, országai megbeszélése	jelentésteremtés, új anyag feldolgozása	tanári magyarázat, tanári kérdés	frontális	prezentáció, fali térkép
5 perc	Feladatmegoldás (Kelet-Európa országai és fővárosai): • 4. feladat – 4 perc Ellenőrzés: • 1 perc	előző tudás használata során topográfiai térképen meghatározni Kelet-Európai országokat, fővárosokat	egyéni	egyéni	feladatlap, fali térkép, atlasz
10 perc	Társkereső Előre megírt cédulákat mindenki kap egyet. Az azokon lévő jellemzőket rendelik hozzá az éghajlat nevéhez. Északtól-délre haladva egyesével fejtik meg. • az éghajlat neve • éghajlati diagram • növénytakaró • talaj • állatvilág	jelentésteremtés, előzetes tudás használatával, ismeretanyag rögzítése táblán, füzetben	egyéni munka csoportos ráhatással, közös megbeszélés	egyéni munka tanári facilitálással	cetlik, atlasz, térkép, korábbi jegyzet, tábla, prezentációban lévő két ábra, füzet

	Pl. Feláll az éghajlat nevét kapó diák, majd a hozzá tartozó diagram, növénytakaró, talaj, állatvilág cédulát kapó diák. Kijönnek és a táblára felragasztják a papírt.				
5 perc	Feladatmegoldás (Kelet-Európa nagy tájai): 3. feladat – 4 perc Ellenőrzés: 1 perc	megtanult ismeretek elmélyítése, rögzítése	közös megbeszélése	páros munka	feladatlap
3 perc	Földtörténet - földtani szelvény piskótából - ábra elemzése	Jelentésteremtés, előzetes tudás használata, fogalom magyarázat	tanári kérdezés, közös megbeszélés, tanári magyarázat	frontális osztálymunka	prezentáció, piskótaszelvény
3 perc	Feladatmegoldás (Kelet-Európa észak-déli szelvényt ábrázoló ábra megoldása) 2. feladat Ellenőrzés: 1 perc	megtanult ismeretek elmélyítése, rögzítése	tanári kérdezéssel megcsinálni a	csoportmunka tanári facilitással	1. feladat a feladatlapon
5 perc	Prezentáció: - Mezőgazdaság - Szovjetunió – szocialista állam jellemzése	jelentésteremtés, új anyag feldolgozása	tanári magyarázat, tanári kérdezés	frontális	prezentáció
3 perc	Igaz-hamis játék: Maradjon állva az, aki szerint ez az állítás igaz és guggoljon le az, aki szerint ez az állítás hamis! Az igaz állításokat kiegészítjük, a hamisakat kijavítjuk. (Kristóf állva marad, ha igaz, ha hamis, akkor leül a székre.) 1. Kelet-Európa	Összefoglalás, ismeretanyag rögzítése játékos formában	tanári kérdezés, tanulói közlés, javítás játékos összefoglalás	egyéni	-
1 perc	Értékelés, házi dolgozatok beszédese, elköszönés	-	-	-	-

Mellékletek:

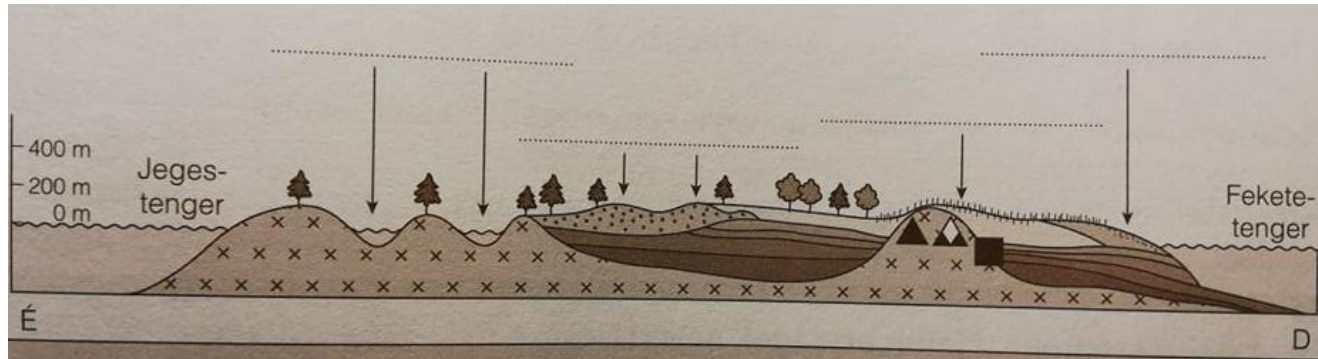
1. Feladatlap

Kelet-Európa földrajza

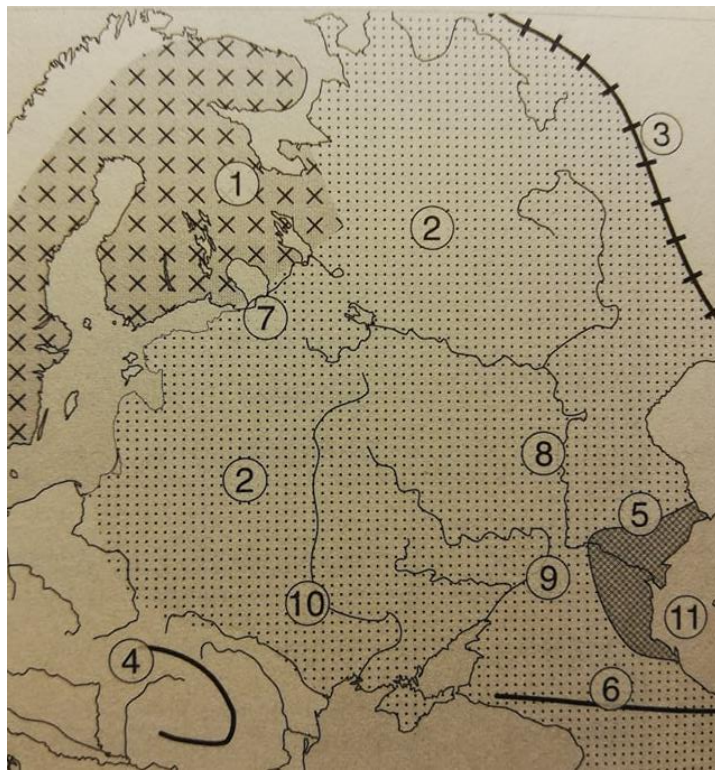
1. Határold le pirossal a topográfiai térképen Kelet-Európát! Színezd be kékkel az Európai tagállamokat!

2. Egészítsd ki az áran látható Kelet-Európáról készült észak-déli szelvényt! Nevezd meg, mit jelölnek a nyilak!

3. Nevezd meg Kelet-Európa nagy tájait, folyóit, tavait!

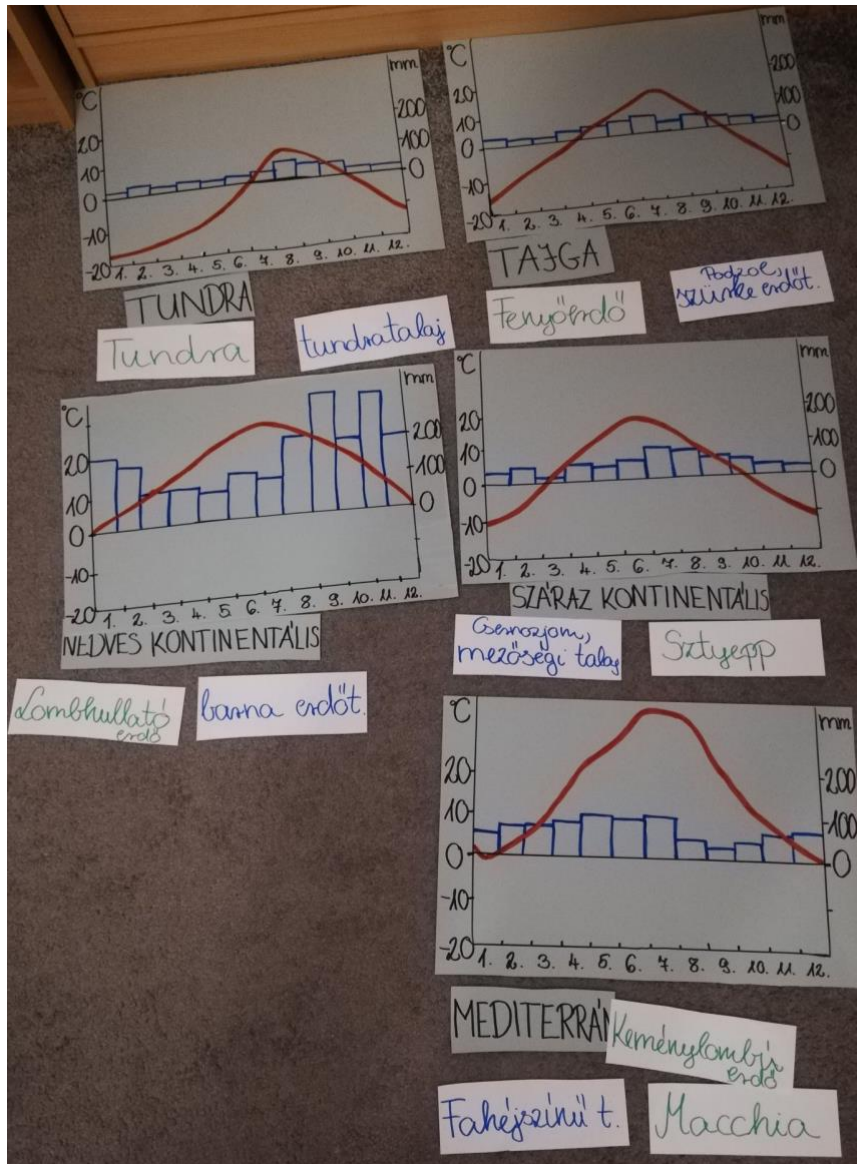
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.

4. Írd le a számokkal jelölt országok nevét! Nevezd meg a fővárosukat!

Ország neve	Fővárosa
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

2. Társkereső feladat cédulái:

Tundra

Tajga

Nedves kontinentális

Száraz kontinentális

Mediterrán

3. Prezentáció:

Csatolmányban